

Datum besluitraad	: 30 oktober 2018	Datum oordeelraad	: 9 oktober 2018
Agendapunt	: 11	Datum B en W	: 11 september 2018
Volgnummer	: 18bs00125/18.117	Programma begroting	:
Gewijzigd voorstel	:	Taakveld	:
Portefeuillehouder	: Ad van den Oever		

Adviesnota raad

Samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda Zuidoost -Brabant 2017-2030

Samenvatting

Begin 2016 is gestart met de Bereikbaarheidsagenda. Kortweg staat hierin de regionale mobiliteitsstrategie voor de komende jaren. De Bereikbaarheidsagenda behelst de gehele Metropoolregio Eindhoven en een deel van Meijerijstad. Onderdeel van de Bereikbaarheidsagenda is het Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant. Het Bereikbaarheidsakkoord is een van de acht deelopgaven van het programma SmartwayZ.NL.

Er zijn de afgelopen periode diverse afspraken gemaakt over de inhoud, het proces, de organisatiestructuur en financiën. De meeste afspraken zijn nog niet formeel vastgelegd. Het Programmteam van de Bereikbaarheidsagenda wil deze informele afspraken via een Samenwerkingsovereenkomst formaliseren. Zij vraagt daarom goedkeuring aan alle 21 gemeenteraden van de Metropoolregio Eindhoven.

Beslispunten

1. Instemmen met de Samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda Zuidoost Brabant 2017-2030 en het college toestemming te verlenen deze te ondertekenen;

Inleiding

Op 13 december 2016 heeft de gemeenteraad ingestemd met de Bereikbaarheidsagenda Metropoolregio Eindhoven "Brainport Duurzaam Slim Verbonden, Mobiel door slimme keuzes!" (kenmerk 16.128). In dat najaar hebben ook alle andere gemeenteraden binnen de Metropoolregio dat gedaan. De agenda bestaat uit een integraal pakket projecten voor de periode 2017-2030, waarbij oplossingen ontstaan in co-creatie met de mensen en organisaties die het aangaat. Het is een adaptieve agenda, waarbij gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden die technologie biedt en waarbij snel gereageerd wordt op nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen. Het pakket bevat projecten op het gebied van fiets, OV, auto, smart mobility en multimodaliteit/knooppunten. Er worden infrastructurele verbeteringen uitgevoerd, maar tegelijkertijd wordt ook ingezet op mobiliteitsmanagement en slimme mobiliteitsoplossingen die de druk op de infrastructuur kunnen verminderen.

Programmaplan en Samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda Zuidoost Brabant 2017-2030

Op 13 december 2017 is door de 21 gemeenten van de Metropoolregio Eindhoven de Intentieovereenkomst Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant 2017-2030 ondertekend (adviesnota college met informatienota raad, kenmerk 17.0001030 en 17bs00252). De intenties die toen zijn uitgesproken, en tijdens Portefeuillehouders overleggen Mobiliteit en Innovatie van de Metropoolregio Eindhoven, zijn nog niet formeel vastgelegd. Het Programmteam van de Bereikbaarheidsagenda heeft deze afspraken, tezamen met de nu te nemen besluiten over de financiële aspecten van de

samenwerking, in een Programmaplan vastgelegd als handboek voor de uitvoering van de Bereikbaarheidsagenda. Het Programmaplan is een dynamisch document dat aangevuld of herzien wordt als dat nodig is. Het Programmaplan vormt belangrijke input voor de Samenwerkingsovereenkomst, waarin de formele (proces)kant van de samenwerking meer de boventoon voert.

Subsidieregeling Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost Brabant 2017-2030

Onderdeel van de Bereikbaarheidsagenda is het Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant. Het Bereikbaarheidsakkoord is een van de acht deelopgaven van het programma SmartwayZ.NL. Voor de uitvoering van het Bereikbaarheidsakkoord is door de Provincie € 55,75 miljoen gereserveerd. De informele afspraken over de verdeling van de € 55,75 miljoen voor de uitvoering van het Bereikbaarheidsakkoord heeft het Programmteam uitgewerkt in een Subsidieregeling. Daarmee wordt tevens invulling gegeven aan de subsidievoorwaarden van de Provincie voor de verlening van de € 55,75 miljoen. Dit is het bedrag dat door de voormalige SRE-gemeenten is gespaard als cofinanciering voor het project Brainport Oost, ook wel "de Ruit rond Eindhoven en Helmond" genoemd. In het Bereikbaarheidsakkoord is afgesproken dat de gemeenten, met name de oostelijke gemeenten, gezamenlijk dit bedrag vanuit gemeentelijke bijdragen zullen verdubbelen. Inmiddels is deze € 55,75 miljoen door het college van Gedeputeerde Staten als subsidie beschikbaar gesteld aan de regio en overgemaakt aan de gemeente Helmond als beheerder financiën namens de 21 gemeenten.

Bestuurlijk is afgesproken dat het bedrag van € 55,75 miljoen verdubbeld wordt. Van dit bedrag is € 17,2 miljoen bedoeld voor regio brede projecten. Verdubbeling hiervan wordt opgebracht door alle 21 gemeenten van de Metropoolregio Eindhoven naar rato van inwoneraantal. Voor Veldhoven betekent dit jaarlijks een bijdrage van circa € 100.000,- voor de regio brede projecten. Dit bedrag is vanaf 2019 in de begroting opgenomen.

Voor route gebonden projecten (sub-regionaal van belang zijnde lokale projecten) geldt dat uitsluitend de oostelijke gemeenten aanspraak op de € 55,75 miljoen kunnen maken, met uitzondering van innovatieve projecten. Met andere woorden, voor route gebonden projecten in de Bereikbaarheidsagenda, maar die buiten het Bereikbaarheidsakkoord vallen, is er geen dekking uit de € 55,75 miljoen en moet dekking elders gevonden worden. In de Samenwerkingsovereenkomst en Subsidieregeling is dit uitgebreider aangegeven.

In bijlage 5 is schematisch weergegeven hoe de onderwerpen en budgetten van de bereikbaarheidsagenda samenhangen (wordt nog toegevoegd).

Relevante (wettelijke) beleidskaders

Intentieovereenkomst Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant 2017-2030 (13 december 2017, kenmerk 17.0001030 en 17bs00252)

Brainport Duurzaam Slim Verbonden, mobiel door slimme keuzes!, 2016

Bidbook Bereikbaarheid Zuid Nederland, 2015

VerkeersCirculatiePlan (VCP) Veldhoven, 2007

Beoogd effect

Het verbeteren van de bereikbaarheid van de regio Zuidoost-Brabant nu en in de toekomst. Specifieke doelstelling van de Samenwerkingsovereenkomst is het vastleggen van regionale afspraken over samenwerking en financiering voor de uitvoering van de Bereikbaarheidsagenda. Het effect hiervan is een slagvaardigere samenwerking, gestroomlijndere procedures en snellere uitvoering.

Argumenten

1.1 Ondertekenen Samenwerkingsovereenkomst en Subsidieregeling leidt tot efficiëntere samenwerking en uitvoering

Met het ondertekenen van de Samenwerkingsovereenkomst wordt een helder afsprakenkader voor alle 21 gemeenten geschapen. Dit komt ten goede aan de samenwerking, financiering en uitvoering van de Bereikbaarheidsagenda. Eventuele geschillen kunnen bijvoorbeeld snel getoetst worden aan de opgestelde uitgangspunten en criteria uit de Samenwerkingsovereenkomst of Subsidieregeling.

1.2 Mogelijk budget vanuit de gelden van het Bereikbaarheidsakkoord

Voor de uitvoering van het Bereikbaarheidsakkoord stelt de Provincie € 55,75 miljoen beschikbaar voor de Metropoolregio Eindhoven. De gemeenten hebben tijdens bestuurlijke overleggen afgesproken gezamenlijk dit bedrag vanuit gemeentelijke bijdragen te verdubbelen. Voor Veldhoven geldt dat zij aanspraak kunnen maken op een beperkt deel van dit budget, als er regio brede en/of innovatieve projecten in Veldhoven aan de orde zijn (zoals het mobiliteits-management op de Run en het beschikbaar stellen van deelfietsen). Bovendien kan Veldhoven profiteren van omliggende projecten in de (sub-)regio.

2.1 Intentie vanuit alle colleges van de 21 gemeenten om aangehaakt te blijven bij de Bereikbaarheidsagenda

Bestuurlijk is door alle 21 colleges afgesproken dat het bedrag van € 55,75 miljoen verdubbeld wordt. Van dit bedrag is € 17,2 miljoen bedoeld voor regio brede projecten. Verdubbeling hiervan wordt opgebracht door alle 21 gemeenten van de Metropoolregio Eindhoven naar rato van inwoneraantal. Voor Veldhoven betekent dit jaarlijks een bijdrage van circa € 100.000,- voor de regio brede projecten. Dit bedrag is vanaf 2019 in de begroting opgenomen.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Juridische consequenties Samenwerkingsovereenkomst

De Samenwerkingsovereenkomst wordt aangemerkt als een gemeenschappelijke regeling als bedoeld in artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Totstandkoming, inhoud en naleving worden beheerst door regels van publiek recht. De binnen de Wgr gekozen variant voor de samenwerking is een afstemmingsoverleg. Er worden geen taken over en weer uitgevoerd. Iedere deelnemer behoudt zijn eigen autonomie. Om die reden wordt gesproken van een 'lichte' gemeenschappelijke regeling, die wordt getroffen door bestuursorganen: de colleges, de raden of de burgemeesters, al dan niet in gezamenlijkheid. De Samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant 2017-2030, is een collegeregeling. Er worden alleen afspraken gemaakt over bevoegdheden die de colleges betreffen. Raadsbevoegdheden, waaronder de bevoegdheden die samenhangen met het budgetrecht, zijn niet opgenomen in de overeenkomst. Die bevoegdheden blijven volledig bij de gemeenteraad rusten. De Wgr bepaalt verder dat een college niet overgaat tot het treffen van een regeling dan na verkregen toestemming van de gemeenteraad. De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

2.1 Cofinanciering gevraagd voor de regio brede projecten

Bestuurlijk is afgesproken dat het bedrag van € 55,75 miljoen verdubbeld wordt. Van dit bedrag is € 17,2 miljoen bedoeld voor regio brede projecten. Verdubbeling hiervan wordt opgebracht door alle 21 gemeenten van de Metropoolregio Eindhoven naar rato van inwoneraantal. Voor Veldhoven betekent dit jaarlijks een bijdrage van circa € 100.000,- voor de regio brede projecten. Dit bedrag is vanaf 2019 in de begroting opgenomen.

De organisatiekosten voor het Programmteam zijn jaarlijks circa € 27.000,-. Deze kosten zijn gedekt binnen het product Mobiliteit & Veiligheid (220121).

Het overige budget (€ 38,55 miljoen) en de verdubbeling hiervan is bedoeld voor route gebonden projecten aan de oostzijde van de regio. De verdubbeling wordt opgebracht door de gemeenten Asten, Deurne, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Someren en Son en Breugel.

2.2 Financiën route gebonden Bereikbaarheidsprojecten nog niet duidelijk

De gemeenteraad spreekt zich in dit voorstel in financiële zin alleen uit voor de financiën van de regio brede projecten, projectorganisatie en de opgestelde Subsidieregeling voor verdeling van de gelden uit het Bereikbaarheidsakkoord. Voor de meeste route gebonden projecten in de Bereikbaarheidsagenda, zo ook voor de meeste Veldhovense projecten, geldt dat deze nog verder moeten worden uitgewerkt en onderzocht voordat een (eventuele) onderbouwde raming kan worden gegeven van de financieringsbehoefte. In een later stadium wordt, indien geen of onvoldoende budget voorhanden is, voor elk van de projecten waarvoor de gemeente Veldhoven verantwoordelijk is, een financieringsvoorstel voorgelegd aan de raad. De gemeenten hebben een gezamenlijke en gedeelde verantwoordelijkheid de nog ontbrekende dekking bij elkaar te brengen uit diverse bronnen: EU, Rijk en Provincie, en uit eigen middelen. Het Programmteam van de Bereikbaarheidsagenda heeft de opdracht de gemeenten hierbij actief te ondersteunen.

Financiën

De kosten voor de regio brede projecten, zijnde € 34,4 miljoen, worden voor 50% gedekt (€ 17,2 miljoen) uit de € 55,75 miljoen die de Provincie beschikbaar heeft gesteld voor de uitvoering van het Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant en voor 50% gefinancierd door alle 21 samenwerkende gemeenten naar rato van inwoneraantal. Voor Veldhoven betekent dit t/m het jaar 2030 een bijdrage van in totaal € 1.007.451 voor de regio brede projecten. Jaarlijks houdt dit een bijdrage in van circa € 100.000,-. Hierbij is rekening gehouden met het feit dat het Programmteam de daadwerkelijke kosten in rekening brengt van het jaar ervoor. De kosten kunnen dus hoger of lager zijn dan het gemiddelde jaarlijks uitgerekende bedrag. Een enigszins hogere rekening in een bepaald jaar kan hierdoor nog steeds betaald worden. Het jaarlijkse bedrag van € 100.000,- is vanaf 2019 in de begroting opgenomen. Zie ook bijlage 4.

De kosten voor de programmaorganisatie c.q. het Programmteam worden naar rato van inwoneraantal gedragen door alle 21 samenwerkende gemeenten. De organisatiekosten voor het Programmteam voor Veldhoven zijn jaarlijks circa € 27.000,-. Deze kosten zijn gedekt binnen het product Mobiliteit & Veiligheid / verkeer - vervoer (220121). Zie ook bijlage 3.

De Bereikbaarheidsagenda heeft een looptijd van 2017 t/m 2030. Als voor een project, die primair betrekking heeft op Veldhoven, budget noodzakelijk is -dat niet uit een reeds gereserveerd budget kan komen-, wordt dit aan de gemeenteraad voorgelegd. Zie ook kanttekening 2.3.

Communicatie en samenspraak

Op 2 oktober is door het Programmteam een bijeenkomst voor raadsleden georganiseerd en op 9 oktober staat de bereikbaarheidsagenda op de agenda van de oordeelsvormende raad. Daarnaast komt er in het najaar van 2018 een online omgeving beschikbaar vanuit het Programmteam waar alle informatie over de Bereikbaarheidsagenda op een interactieve en eenvoudige manier terug te vinden is.

Uitvoering / planning

De Bereikbaarheidsagenda kent een uitvoeringstermijn van 2017-2030. Een aantal projecten zijn inmiddels gestart, de eerste projecten zijn afgerond. In 2018 en verder starten meer projecten en is de opgave voor het Programmteam, Werkplaats, Portefeuillehoudersoverleg en gemeenten om de benodigde financiering, naast datgene dat nu voor het Bereikbaarheidsakkoord wordt afgesproken, voor de uitvoering van de gehele Bereikbaarheidsagenda bij elkaar te brengen. Over de voortgang van de projecten en de financiering wordt jaarlijks gerapporteerd. Ook de gemeenteraden worden hierover geïnformeerd. De samenwerking binnen de Bereikbaarheidsagenda en het functioneren van het Programmteam wordt jaarlijks geëvalueerd.

Bijlagen

1. Concept Samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant 2017-2030;
2. Concept Subsidieregeling Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant 2017-2030;
3. Overzicht kosten programmaorganisatie Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant;
4. Overzicht kostenverdeling regio brede projecten Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant;
5. Schematisch weergaven onderwerpen en budgetten van de bereikbaarheidsagenda.

Resultaat van de behandeling in de oordeelsvormende raad

De oordeelsraad adviseert dit agendapunt als **hamerstuk** te agenderen voor de besluitvormende raadsvergadering op 30 oktober 2018.

Reactie college n.a.v. behandeling in de oordeelsvormende raad

De behandeling in de oordeelsvormende raadsvergadering geeft geen aanleiding de stukken te wijzigen.

Burgemeester en wethouders van Veldhoven,

H.J. de Ruiter
secretaris

A.M. Demmers – van der Geest
burgemeester